

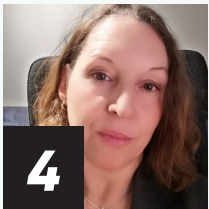
Jordemodern

Jordemodern Tidskrift sedan 1888 Bild Stefan Nilsson

April nr 2 2023

3	Redaktören: Berätta om en dag på jobbet!	22	Vad kan etnologin lära oss om fosterdiagnostik?
4	Gruppmödravård med tolk	24	Starkt barnmorskefack kan rädda liv
8	Långvarig smärta efter förlossning	26	Rekommendationer om avnavling av det nyfödda barnet
11	Sex på rätt sätt?	38	Ordförande har ordet: Vi måste prata mer om barnmorskekonst
14	Nyfödda barns välbefinnande, amningens start och jämställt föräldraskap efter planerat kejsarsnitt	40	SRAT: Även kvinnor betalar elräkningar
17	Arbete som volontär i Zambia	43	Medlemsmöten

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare Eva Nordlund

Chefredaktör Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning Birgita Klepke

Grafisk formgivning Svenska Barnmorskeförbundet

Tryck Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern utkommer 8 gånger per år

Prenumeration förnyas årligen – information på hemsidan barnmorskeforbundet.se

Annonsbokning

anette.rising@barnmorskeforbundet.se

Sista bokningsdag för medlemsannonser
den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
kansli@barnmorskeforbundet.se
barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan
barnmorskan.se

Berätta om en dag på jobbet!

REDAKTÖR MARGARETA REHN

• **Min ambition som chefredaktör** är att lyfta aktuella ämnen och frågor som på olika sätt berör barnmorskekåren. Det handlar bland annat om forskning inom barnmorskans kompetens- och verksamhetsområde, vårdpolitik och samhällsdebatt. Jordemodern ska också innehålla kliniskt erfarenhetsutbyte och förbundspolitiskt viktiga frågor och ställningstaganden.

Jordemoderns logotype är densamma sedan starten 1888 men innehållet speglar den tid vi lever i. Det är en historisk tidskrift med nutida innehåll, precis som barnmorskan är ett historiskt (viktigt) yrke som fortfarande finns och verkar – om än på ett annat sätt i dag än förr. Jordemodern är en tidning för, av och om barnmorskor som bygger på att barnmorskor själva bidrar och delar med sig av sin kunskap och erfarenhet.

Jordemodern planerar ett temanummer om **En dag på jobbet**.

Hur är det att arbeta som barnmorska i dag? Barnmorskans breda kompetensområde omfattar reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa. Barnmorskor arbetar inom många olika verksamheter och som chefer, lärare och forskare. En "vanlig dag på jobbet" kan därför se mycket olika ut.

Du kan dela med dig av din vardag på jobbet eller berätta om en särskild händelse. Du kan berätta om din första arbetsdag som barnmorska – eller om din sista.

Skriv cirka 4 000 tecken inklusive blanksteg. Lägg till korta fakta om dig själv; namn, ålder, leg barnmorska sedan år X – och var du arbetar. Bifoga gärna en bild på dig själv. Enkla skrivanvisningar hittar du på hemsidan Jordemodern barnmorskeforbundet.se

Skicka text och bild senast 30 april till Jordemodern:
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Vill du skriva och dela med dig av något annat går det också bra! Kanske vill du dela dina tankar inför att gå i pension eller reflektera över ett långt yrkesliv. Frågelista och skrivanvisningar till *Barnmorska berättar* hittar du på hemsidan under Historia.

Välkommen med ditt bidrag till Jordemodern!

Läs mer för, av och om barnmorskor på BARNMORSKAN.SE

Vi måste prata mer om barnmorskekonst

Tillit, trygghet, stöd, bemötande och relation. Det är ord jag funderar mycket på. Både i rollen som ordförande och som barnmorska, men också varje gång jag själv som privatperson har kontakt med vården.

• **Nyligen gjorde jag** ett operativt ingrepp i ett knä och ställdes inför att bli omprioriterad till lokalbedövning istället för narkos. Blodtrycket steg, hjärtat började klappa och stressen och rädslan slog till. Jag ville så gärna få det gjort så jag sa till narkosläkaren: "ok, men då måste du vara nära mig och 'rädda' mig med lugnande om smärtan slår till". Han satte sig nära, pratade, skvallrade, petade i mig lite lugnande och skapade lugn och trygghet. Efter en stund var jag djupt inne i det som hände på skärmen och kollade när meniskens trasiga delar skalades bort och det hela började allt mer kännas som ett trevligt party.

Varför berättar jag det här?

Jo, för det här är precis det som barnmorskor ägnar så mycket tid åt i sitt arbete. Vad är "barnmorskeri" egentligen? Vi sätter för all del nålar, fixar läkemedel och dropp. Vi sätter spiraler, p-stavar, tar cellprover och arbetar med både fosterdiagnostik och abortverksamhet – men vad är kärnan i vårt arbete? Jag vill påstå att det relationella, mellanrummet mellan människor, de trygghetsskapande och stödjande delarna är en stor del av det vi kallar barnmorskekonst. Oavsett var vi arbetar som barnmorskor.

EVA NORDLUND
FÖRBUNDSORDFÖRANDE
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

” Jag vill påstå att det relationella, mellanrummet mellan människor, de trygghetsskapande och stödjande delarna är en stor del av det vi kallar barnmorskekonst.

Jag har många gånger mött barnmorskor under mitt liv. Från det att jag var ung, genom de fertila åren och ibland i den senare delen av mitt kvinnoliv. Alla barnmorskor jag mött har varit avgörande för att jag har kunnat stå ut med smärta, sorg och rädslor. De har funnits där med sin professionalitet, i det mellanmännsliga relationsrummet. Jag minns många namn och har inte glömt någon.

Nu, när den relationella vårdmodellen Min Barnmorska i Stockholm är hotad, samtidigt som nya projekt med vårdmodellen är på gång i olika delar av landet, måste vi prata mer om vad som är barnmorskekonst. Att "barnmorskeri" inte kan förminskas genom att MÄTAS i tidsenheter i ett schema eller alltför pressade tidböcker.

En väsentlig del av barnmorskejobbet är att utveckla relationer och skapa trygghet. Att hinna lyssna och förstå vad som sker, att vara i vaksam närvaro. Allt detta ingår i det holistiska sättet att arbeta där det praktiska hantverket bara utgör en del. Jag tycker att vi ska använda ord som *intervention* när vi talar om att ge stöd och skapa ett tillitsfullt lugn i relationerna,

för det är en professionell intervention. Barnmorskor påverkar fysiologiska processer med sitt mellanmännsliga relationsbygge och minskar därmed stresspåslaget i kroppen på dem vi möter. Det finns evidens och det finns forskning. Nu handlar det om att vi barnmorskor ska stå upp och bli än mer tydliga kring vad barnmorskearbete faktiskt är.

Jag vet hur verksamheten suger musten ur oss, men det är bara vi barnmorskor som kan stå upp för det unika i vårt arbete. Bryta en normalisering som går mot att acceptera arbetsförhållanden där kontinuitet, relationer och ett holistiskt arbetssätt inte får ha betydelse – eller för all del ta resurser.

Jag och mina kollegor i styrelsen driver, tillsammans med våra lokalföreningar, politik kring det här i alla forum vi kan. Men för att det ska få full effekt måste också du som enskild barnmorska stå fast vid att vi arbetar för dem vi möter och vilka verktyg vi behöver för att utöva vår barnmorskekonst.

Hej så länge!
Eva

Debatt i Dagens Medicin 15 mars 2023 "Det är dags att direktutbilda barnmorskor"

Vi menar att det är en omväg att först utbilda barnmorskor till sjuksköterskor, skriver representanter för barnmorskeprogrammen och Svenska Barnmorskeförbundet.
dagensmedicin.se/opinion/debatt

Posttidning B

Returexemplar skickas till:
Svenska Barnmorskeförbundet
Baldersgatan 1, 114 27 Stockholm

KONFERENS REPRODUKTIV HÄLSA

Karlstad CCC, 3-4 oktober, 2023

Välkommen
till Reproaktiv hälsa 2023

Tema: Barnmorskans ledarskap

för mer info: www.sbfkonferens.se